

GONDOLATOK A HUSZONHATODIK ÉVFORDULÓ ALKALMÁBÓL

A köztársaság eszméje szinte egyidős az embernek társadalmi lény-nyé válásával. A népek legjobbjainak szívében mindig élt a vágy a többség akaratának érvényesítésére. A köztársasági társadalmi rend történelmi formái mind egy-egy lépést jelentettek előre.

1973. december 30-án 26. évét töltötte Köztársaságunk. Ez a nap olyan gazdag eszmei és anyagi tartalommal jelentkezik mindnyájunk életében, amihez csak 1944. augusztus 23-a hasonlítható, amely megvetette az 1947. december 30-i történelmi fordulat alapját.

1947. december 30-a szentesítette a dolgozó népnek, egész társadalmunk elsöprő többségének az uralmát. Márpedig egyedül ez lehet biztosítéka a legmagasabb értelemben vett emberi jogok tiszteletben tartásának, termőtalaja a gazdasági felvirágzásnak. Ez adja meg a biztos lehetőséget arra, hogy a társadalmi javak, a tudomány és a művészet vívmányai, alkotásai, eredményei valóban közkinccsé válhassanak.

Mindezekre a 26 év története fényes bizonyisággal szolgál.

Amikor még a lehetősége is megszűnik annak, hogy a társadalom törpe kisebbsége százezrek, milliók munkájából — munka nélkül — éljen, akkor a termelés olyan arányokat ölthet, amelyenről valamikor álmodni sem lehetett. Ez minden dolgozni akarót munkához juttatott, és mindenkinek bőséges kenyeret biztosított. Ugyanakkor anyagi lehetőséget is nyújtott minden dolgozónak, hogy a tudomány és művészet gyümölcseiből magának részt kérhessen és szabad időt, hogy a pihenés-óráiban e gyümölcsöket lényének szerves részévé tehesse.

Szilárd és következetesen tudományos alapon szervezett társadalomban a fejlődés egyenletes. Népköztársaságunk 18 év alatt megteremtette Románia Szocialista Köztársaság alapját és keretét. Egy olyan társadalomét, melyben senkinek sem kell megélhetéséért aggódnia és lemondania a magasabb rendű emberi igényekről.

Hívó keresztény ember részére tehát e társadalomba való jóakarátú beilleszkedés egyben a vallás parancsainak követését is jelenti. Vallási

meggyőződésének hű szolgálata révén tehát nem kerülhet kibékíthetetlen ellentétbe társadalmunkkal. Nem lehet tanúja annak a szörnyű szakadéknak, ami a szóval hirdetett igazság és a vigasztalan valóság közt a múltban oly sokszor tátongott. Így a keresztény ember számára nincs ellentét jelen társadalmi létünk és a jézusi parancsok közt.

Ezért állhat és áll Unitárius Egyházunk lelkeszi kara és híveinek tömege szilárdan Románia Szocialista Köztársaság mellett. Ezért tartozunk mindnyájan hálával és köszönettel hazánk vezetőinek.

TANULMÁNYOK

AZ ÚJJÁSZULETÉS SZUKSÉGESSÉGE

Minden vallás életében vannak sorsdöntő időszakok, amelyek annak további fejlődési irányát meghatározzák. Minden vallás, történelme folyamán, elérkezik egy olyan pontig, amikor hívei lelkében visszatart-hatatlan erővel jelentkezik egy vágy, szándék, akarat újat, jobbat, nagyt-szerűbbet alkotni azzal szemben, ami régivé, elavulttá, időszerűtlenné vált. Minden vallás életében kiformalódik egy-egy hősi időszak, amely-nek eredménye megújulás, lelki, szellemi újjászületés, egyszóval re-formáció.

Ma, az 1517-ben Luther Márton által megindított reformáció 452. évfordulóján egyfelől arról a jelentős reformációs mozgalomról szeret-nék beszélni, amely az Ószövetség népének vallásos életét döntő mó-don befolyásolta, és amely Jézus fellépésének előfeltételeit is lényeges vonásaiban megteremtette. Másfelől a jézusi evangélium reformátori tartalmát óhajtom néhány vonással felvázolni, amely a hívő keresztény ember életprogramját véglegesen meghatározta, és a középkorból az új-korba való átmenet időszakában egy erőteljes reformációt, lelki és szel-lemi megújulást, újjászületést indított el a maga diadalmas útján.

*

Az Ószövetség ezeréves történetének legkimagaslóbb fejezetét a pró-fétai megújulás, a próféták működése eredményeképpen megvalósult vallásos reformáció alkotja. A próféták az akkori idők igazi szellem-óriásai, az ókor vallástörténetének kimagasló egyéniségei, akik mintegy négy évszázadon át az izraelita nép valláserkölcsei életének fejlődését irányították, és magas erkölcsi követeléseikkel népük és azon keresztül az emberiség szellemtörténetének alakulását jelentős mértékben befo-lyásolták. Egyik legfőbb jellegzetességük Istenük ügyének önzetlen, bá-tor, félelmet és megalkuvást nem ismerő szolgálata volt a bálványimá-dás minden formája ellen folytatott szívós, következetes küzdelmükben. Legnagyobb reformátori jelentőségük abban áll, hogy egy új elméletet és új szemléletet teremtettek, ami abban állott, hogy merték Istent azo-nosítani a jóval; másszóval Istent az erkölcsi rend legfőbb őreként pré-dikálták, aki a jót megjutalmazza, de minden rosszat, minden igazságtá-